

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η

ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ

«ΔΥΟ ΗΜΕΡΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΕΥΤΕΡΗ ΜΑΚΡΗ»

Αφηγητής:

Ο Λευτέρης είναι μαθητής της Γ΄ Γυμνασίου, μέτριος στην επίδοση, με πολλές όμως δυνατότητες, δημοφιλής, ποδοσφαιρόφιλος και ανυπόμονος. Όπως όλοι οι έφηβοι της ηλικίας του, βιάζεται να μεγαλώσει και, όπως πολλοί έφηβοι της ηλικίας του, δεν καταλαβαίνει ακριβώς γιατί, μέρα μπαίνει μέρα βγαίνει, να είναι υποχρεωμένος να βρίσκεται στο σχολείο, επτά ώρες την ημέρα, πέντε ημέρες την εβδομάδα. Βρισκόμαστε στα μέσα της σχολικής χρονιάς, στην τάξη του Λευτέρη, το Γ΄ (αναφέρεται το τμήμα στο οποίο υλοποιείται η διδασκαλία).

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

(Μέσα στην Τάξη)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Λοιπόν, παιδιά, για να ανακεφαλαιώσουμε: ημίτονο 30 συν συνημίτονο 30 ίσον...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (στον διπλανό του τον Στάθη, ψιθυριστά): Αμάν! Βαρέθηκα με τα ημίτονα και τα συνημίτονα! Το κεφάλι μου έγινε καζάνι... Τι έχουμε μετά;

ΣΤΑΘΗΣ (σιγανά): Την φυσικού. Και έχουμε και τεστ...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (έντονα): Πάλι;!

ΣΤΑΘΗΣ: Σσος! Ναι, πάλι... Και δεν έχω καταλάβει τίποτε! Άσε, θα κάνω σκονάκι. Με τη Γλώσσα τι θα γίνει; Μας έβαλε και τέσσερα κεφάλαια επανάληψη η στρίγγλα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (θυμωμένα): Έτσι μού 'ρχεται να τα βροντήξω και να φύγω! Όλο διάβασμα και διάβασμα... Έχω και τον πατέρα μου που μου φωνάζει συνέχεια. Να τα κάνει αυτός τα ημίτονα και τα συνημίτονα, να δούμε, θα του αρέσει;

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (έντονα): Στάθη! Λευτέρη! Τι συμβαίνει;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Τίποτα, κυρία!

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Πώς τίποτα! Αφού σας βλέπω! Εδώ και πέντε λεπτά δεν έχετε βάλει γλώσσα μέσα!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Τίποτα, κυρία... Να, είναι λίγο δύσκολα τα συνημίτονα και κάτι ρώτησα το Στάθη.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Συνημίτονα τα λένε. Να προσέχετε και λίγο. Αν δεν προσέξετε πώς θα τα μάθετε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (αγανακτισμένα): Γιατί, κυρία, σε τι θα μας χρησιμεύσουν τα τέτοια-πως-τα-είπατε στη ζωή μας μετά; Θα πηγαίνουμε στο μανάβη και θα λέμε: Βάλε μου δύο κιλά συνημίτονα; (Η τάξη γελάει)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (υπομονετικά): Δεν είναι έτσι ακριβώς τα πράγματα, Λευτέρη μου. Τώρα δεν είσαι σε θέση να το καταλάβεις, γιατί δεν έχεις μέτρο σύγκρισης. Όλα όσα μαθαίνει κανείς είναι ωφέλιμα γ' αυτόν, και όχι μόνο στο μανάβη... Θα μπορούσες, ωστόσο, να είσαι πιο ευγενικός. Να πεις, π.χ., «Μου βάζετε, σας παρακαλώ...», αντί γ' αυτό το «Βάλε μου!». Εξάλλου, τι άλλο θα ήθελες να κάνεις στα δεκατέσσερά σου χρόνια;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (έντονα): Τι λέτε, κυρία! Θα μπορούσα να δουλέψω!

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Και πού θα μάθεις όσα σου χρειάζονται για τη ζωή σου;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Από παντού! Ο πατέρας μου λέει ότι η ζωή είναι μεγάλο σχολείο κι έχουμε και το Ιντερνέτ, κυρία, που δεν το είχατε εσείς, τότε που ήσασταν σαν κι εμάς!

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Για το Ιντερνέτ τα 'χουμε πει, Λευτέρη. Σπουδαίο εργαλείο, αλλά θέλει κριτική ικανότητα και γνώσεις για να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά. Επίσης, πρέπει να ξέρεις πού θα ψάξεις τι. Αυτή την ικανότητα σου καλλιεργεί και η εκπαίδευση, ανάμεσα στα άλλα, και σε όλα τα παιδιά εξίσου... Και οι γονείς σου τι λένε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ό, τι και εσείς, κυρία. Αλλά εγώ θέλω να δουλέψω, να είμαι ανεξάρτητος και ό, τι χρειάζομαι θα το μάθω στη δουλειά.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (στους άλλους μαθητές): Εσείς, παιδιά, τι γνώμη έχετε;

(Αμνηχανία. Οι άλλοι μαθητές κοιτάζονται μεταξύ τους)

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (γυρνά προς το μέρος τους και τους προτρέπει): Άντε, πείτε, πείτε... Αυτά δεν λέμε μεταξύ μας; Ποιανού του αρέσει το σχολείο;

ΒΑΣΙΛΗΣ: Δίκιο έχει, κυρία το παιδί! Να βγούμε στη ζωή! Εμάς δεν μας ρώτησε κανείς αν θέλουμε να ερχόμαστε σχολείο. Δεν έχουμε δικαιώματα εμείς;

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (χαμογελάει): Εσύ, Τερέζα, τι έχεις να πεις;

ΤΕΡΕΖΑ (διστακτικά): Εγώ...δεν ξέρω. Εμένα μ' αρέσει γιατί...στη χώρα μου δεν μπορούσα να πάω σχολείο. Εδώ πήγα για πρώτη φορά.

ΒΑΣΙΛΗΣ: (με απορία) Γιατί;

ΤΕΡΕΖΑ: Στο χωριό μου δεν είχε σχολείο και το κοντινότερο ήταν πολύ μακριά και δεν υπήρχε λεωφορείο να μας πηγαίνει και να μας φέρνει... Εδώ στην αρχή ήταν πάρα πολύ δύσκολα, ε...τώρα εντάξει καλύτερα, νομίζω πως τα καταφέρνω.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ: Κι εμένα μου αρέσει... όχι όλα τα μαθήματα βέβαια (γελάει).

ΑΡΜΑΝΤΟ (γελαστά): Εμένα μου αρέσει πιο πολύ η Γυμναστική!

(Όλοι μαζί: Ναι! Ναι! Κι εμάς!).

(Ο ΑΝΕΣΤΗΣ από ώρα σηκώνει το χέρι)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Ναι, Ανέστη;

ΑΝΕΣΤΗΣ (αγανακτισμένος): Εγώ, κυρία, με έβαλε ο πατέρας μου το καλοκαίρι στο συνεργείο... 'Ντάξει, καλά ήτανε, αλλά κούραση, κυρία, κι όλο «έλα εδώ!» και «πήγαινε εκεί» και «πίασε αυτό» και «φέρε μου το άλλο»... (τα παιδιά γελούνε). Μετά είπα στον πατέρα μου ότι κι εγώ με μηχανές θέλω να ασχοληθώ, αλλά θέλω να μάθω περισσότερα, γιατί θέλω να κάνω δική μου δουλειά. Κι ίσως θα συνεχίσω κιόλας... Μηχανικός....

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (στον Ανέστη): Ναι, καλά! Και τι θα μάθεις περισσότερο απ' το σχολείο που δεν θα το μάθεις στη δουλειά;

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Εντάξει, παιδιά! Αρκετά! Η δική μας άποψη και των γονέων σας είναι ότι το σχολείο, όσο κουραστικό κι αν σας φαίνεται, έχει να σας διδάξει πράγματα που θα ευκολύνουν πολύ τη ζωή σας αργότερα. Δεν είναι μόνο χρήσιμο το σχολείο, είναι και ωφέλιμο. Mas κάνει καλύτερους ανθρώπους. Αυτό το πιστεύουμε βαθιά και το αποδεικνύει και η εμπειρία μας. Δυστυχώς, η εμπειρία δεν μεταβιβάζεται. Θα πρέπει να μας έχετε εμπιστοσύνη. Λευτέρη, ελπίζω να αλλάξεις γνώμη... Στο συνημιτόνιό μας τώρα!

Αφηγητής:

Πέντε χρόνια μετά. Ο Λευτέρης, λίγο μετά τη συζήτηση που έγινε στην τάξη του, εγκατέλειψε το σχολείο και έπιασε δουλειά. Τα παιδιά τον έχασαν κι από φίλο. Δούλευε πολύ και δεν είχε χρόνο για βόλτες. Αλλά και στην αρχή, όταν κάπου κάπου βρίσκονταν, δεν είχαν και πολλά να πούνε. Σιγά σιγά χάθηκαν. Τον ξαναβρίσκουμε σε μια Δημόσια Υπηρεσία, δεκαεννέα χρονών πια. Έχει πάει για να ρωτήσει αν δικαιούται επίδομα ανεργίας, γιατί τον απέλυσαν από τη δουλειά. Έχει μάθει επίσης ότι από την Υπηρεσία αυτή (ΟΑΕΔ) μπορούν να του βρουν δουλειά.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

(Στη Δημόσια Υπηρεσία)

(Μία υπάλληλος εξυπηρετεί τους πολίτες πίσω από ένα γκισέ. Ο Λευτέρης βρίσκεται πρώτος στην ουρά, μετά από έναν πολίτη που εξυπηρετείται ήδη. Η καθηγήτρια είναι τελευταία στην ουρά)

ΠΟΛΙΤΗΣ 1: ...θα κάνω λοιπόν αυτή την αίτηση και θα ξανάρθω εδώ με την ταυτότητά μου και την βεβαίωση από τον εργοδότη μου;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μάλιστα, κύριε.

ΠΟΛΙΤΗΣ 1: Ευχαριστώ πολύ (φεύγει)

(Πλησιάζει ο Λευτέρης. Δείχνει λίγο αμήχανος)

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ορίστε, κύριε...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Εεε... καλημέρα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Καλημέρα. Τι θα θέλατε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Να... γι' αυτά τα λεφτά...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ποια λεφτά;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Αυτά... που δίνετε εδώ...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Επιδόματα;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ναι, αυτά που δίνετε όταν κάποιος δεν έχει δουλειά...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Για το επίδομα ανεργίας λέτε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ναι, απολύθηκα και...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Θα κάνετε μια αίτηση, μια υπεύθυνη δήλωση, θέλουμε και βεβαίωση από τον πρώην εργοδότη σας, μια βεβαίωση από την Υπηρεσία ότι δεν είστε άνεργος πάνω από ένα χρόνο και την ταυτότητά σας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (δείχνει λίγο αμήχανος και μπερδεμένος. Δεν έχει σημειώσει τίποτα) Εεε... αίτηση;... υπεύθυνη δήλωση;...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μάλιστα, κύριε. Μια αίτηση και μια υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εργάζεστε τώρα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Μάλιστα... εεε... ευχαριστώ... (φεύγει, μα εκτός ουράς κοντοστέκεται)

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ο επόμενος.

(Ο επόμενος πολίτης στέκεται μπροστά στο γκισέ. Ο Λευτέρης μπαίνει «σφήνα»)

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Συγγνώμη, μια ερώτηση. Από πού θα πάρω την υπεύθυνη δήλωση και τι θα γράψω;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Από ένα περίπτερο ή θα κατεβάσετε ένα αντίτυπο από το Ιντερνέτ. Θα γράψετε ότι δεν εργάζεστε σήμερα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Σήμερα, δηλαδή αυτό το διάστημα;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ναι.

(Ο πολίτης 2 αρχίζει να δυσφορεί. Ο Λευτέρης φεύγει αλλά κοντοστέκεται πάλι.)

ΠΟΛΙΤΗΣ 2: Καλημέρα. Θέλω να ρωτήσω...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (ξαναμπαίνει «σφήνα»): Συγγνώμη, την αίτηση πού θα την βρω;

ΠΟΛΙΤΗΣ 2 (ενοχλημένος): Να, εκεί (του δείχνει δίπλα από το γκισέ) έχει υπόδειγμα, δεν βλέπεις;

(Ο Λευτέρης φεύγει, πάει στο υπόδειγμα που είναι αναρτημένο δίπλα από το γκισέ. Από κάτω έχει ένα τραπεζάκι όπου υπάρχουν λευκές κόλλες Α4 και στυλό. Κοιτάζει το υπόδειγμα. Παίρνει μία σελίδα κι ένα στυλό. Δείχνει αμήχανος και νιώθει άβολα. Η υπάλληλος και ο πολίτης 2 συζητούν. Ο Λευτέρης πηγαίνει ξανά στο γκισέ)

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (ενοχλημένη): Τι θέλετε πάλι, κύριε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Να, το χαρτί εκεί (δείχνει το υπόδειγμα) δεν λείει για μένα, γι' αυτό που θέλω εγώ...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (λίγο ειρωνικά): Το υπόδειγμα είναι κοινό για όλα τα επιδόματα που χορηγεί η Υπηρεσία μας. Εκεί που έχει τις τελίτσες θα βάλετε το είδος του επιδόματος που θέλετε εσείς. Καταλάβατε;

ΠΟΛΙΤΗΣ 3 (από την ουρά): Καλά, βρε παιδάκι μου, σχολείο δεν πήγες; Ούτε μια αίτηση δεν μπορείς να συμπληρώσεις;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (προσβεβλημένος): Για άκου να σου πω...

(Εκείνη τη στιγμή επεμβαίνει η καθηγήτρια, που μέχρι τώρα στέκεται στην ουρά και παρακολουθεί τα όσα συμβαίνουν. Ο Λευτέρης δεν την έχει δει)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (Τον διακόπτει, τον πιάνει από τον ώμο και τον τραβάει πιο πέρα): Γεια σου Λευτέρη! Καλά σε είδα! Πόσο μεγάλωσες! Είσαι καλά; Πώς τα πας;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Γεια σας, κυρία... εεε...να, εγώ... καλά είμαι, αλλά...

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Σε χάσαμε... τόσα χρόνια... πού δουλεύεις τώρα;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Δεν δουλεύω πια, κυρία. Δούλεα για ένα διάστημα και ήμουν αρκετά καλά, αλλά μετά έκλεισε η επιχείρηση κι έτσι... Ψάχνω καιρό τώρα για μια άλλη δουλειά, αλλά όλοι θέλουν εξειδίκευση σε κάτι κι όσοι δεν θέλουν εξειδίκευση θέλουν απολυτήριο Γυμνασίου ...

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Κι εδώ τι ήρθες να κάνεις;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ε, έμαθα ότι δίνουν λεφτά στους απολυμένους.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Επίδομα ανεργίας εννοείς;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ναι, αυτό.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Α, εντάξει. Θα δεις τις προϋποθέσεις και θα κάνεις την αίτηση. Μην ξεχάσεις να ρωτήσεις για προγράμματα νέων ανέργων... Γεια σου, Λευτέρη μου, χάρηκα που σε είδα! (Γυρίζει πάλι στην ουρά)

ΛΕΥΤΕΡΗΣ (πηγαίνει προς το μέρος της): Κυρία...

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Τι είναι Λευτέρη μου;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Κυρία, μήπως μπορείτε να με βοηθήσετε να κάνω την αίτηση;

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Βέβαια μπορώ. Έλα, πάμε. Δώσε μου την ταυτότητά σου (πηγαίνουν προς το τραπεζάκι. Η καθηγήτρια συμπληρώνει την αίτηση και του την δίνει)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Ορίστε! Έτοιμος! Να πάρεις και τα υπόλοιπα χαρτιά και να ξαναπάς στο γκισέ.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (κοντοστέκεται): Και τώρα, τι θα κάνεις, Λευτέρη;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Δεν ξέρω, κυρία, θα ψάξω να βρω άλλη δουλειά. Αλλά δύο μήνες τώρα που είμαι άνεργος δεν βρήκα τίποτε. Όλοι ζητάνε απολυτήριο Γυμνασίου, τουλάχιστον, κι εγώ, όπως ξέρετε, δεν τέλειωσα το σχολείο.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Ποτέ δεν είναι αργά, Λευτέρη, ακόμα κι αν δυσκόλεψαν πολύ τα πράγματα τώρα. Το σχολείο πρέπει να το τελειώσεις. Υπάρχει και Εσπερινό Γυμνάσιο... Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας... θυμάσαι που τα λέγαμε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Θυμάμαι, κυρία. Μας τα λέγατε τότε, κυρία, αλλά ποιος σας άκουγε... και τώρα, έχω τέσσερα χρόνια να πάω σχολείο. Μου φαίνεται βουνό!

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Ακόμα μπορείς να γυρίσεις πίσω, φτάνει να το θέλεις. Υπάρχουν κι άλλοι που βρίσκονται στη θέση σου και δεν σε πήραν δα και τα χρόνια! Να, πάρε το τηλέφωνό μου και τηλεφώνησέ μου όποτε θέλεις, να τα συζητήσουμε.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία! Αυτό θα κάνω!

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Θα περιμένω τηλεφώνημά σου. Πήγαινε τώρα να καταθέσεις την αίτησή σου (τον χτυπάει φιλικά στον ώμο). Τα υπόλοιπα δικαιολογητικά μπορείς να τα καταθέσεις και άλλη μέρα. Θα τα πούμε!

(Ο Λευτέρης προχωρά προς το γκισέ. Η καθηγήτρια συνεχίζει)

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Και πού είσαι, Λευτέρη! Στο τέλος της ουράς, όχι πρώτος πρώτος! Είπαμε! Η ευγένεια υποχρεώνει!

(Γελούν και οι δύο)

ΤΕΛΟΣ

(Το Μικρό Θεατρικό δημιουργήθηκε για τις ανάγκες του Εργαστηρίου αυτού από την εκπαιδευτικό Αναστασία Μπαϊλα)